İsrâ: Mescid-i Haram’dan, Mescid-i Aksâ’ya Kutlu Yürüyüş

سُبْحَانَ الَّذٖٓى اَسْرٰى بِعَبْدِهٖ لَيْلًا مِنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ اِلَى الْمَسْجِدِ الْاَقْصَا الَّذٖى
بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ اٰيَاتِنَاۜ اِنَّهُ هُوَ السَّمٖيعُ الْبَصٖيرُ ۝

Kendisine âyetlerimizden bir kısmını gösterelim diye kulunu (Muhammed’i) bir gece Mescid-i Haram’dan, çevresini bereketlendirdiğimiz Mescid-i Aksa’ya götüren Allah’ın şânı yücedir. Hiç şüphesiz O, hakkıyla işitendir, hakkıyla görendir.

(İsrâ, 17/1)

Allah’ın Güçlü Kulları Birgün Tekrar Dönecek Beyt-i Makdis’e

اِنْ اَحْسَنْتُمْ اَحْسَنْتُمْ لِاَنْفُسِكُمْ وَاِنْ اَسَأْتُمْ فَلَهَاۜ فَاِذَا جَٓاءَ وَعْدُ الْاٰخِرَةِ لِيَسُٓؤُا وُجُوهَكُمْ
وَلِيَدْخُلُوا الْمَسْجِدَ كَمَا دَخَلُوهُ اَوَّلَ مَرَّةٍ وَلِيُتَبِّرُوا مَا عَلَوْا تَتْبِيرًا ۝

İyilik ederseniz kendinize iyilik etmiş olursunuz, kötülük yaparsanız yine kendinize yapmış olursunuz. İkinci bozgunculuğun zamanı gelince, yüzünüzü kara etsinler, daha önce girdikleri gibi yine mescide (Beyt-i Makdis’e) girsinler ve ellerine geçirdikleri her şeyi yerle bir etsinler diye (üzerinize yine düşmanlarınızı gönderdik).

(İsrâ, 17/7)

Filistin: Herkes İçin Mübarek Yer

وَنَجَّيْنَاهُ وَلُوطًا اِلَى الْاَرْضِ الَّت۪ي بَارَكْنَا ف۪يهَا لِلْعَالَم۪ينَ ۝

Onu (İbrahim'i) Lût ile beraber kurtarıp, içinde âlemler için bereketler kıldığımız yere ulaştırdık.

(Enbiyâ, 21/71)

Filistin: Allah’ın Tayin Ettiği Mukaddes Yer

يَا قَوْمِ ادْخُلُوا الْاَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّت۪ى كَتَبَ اللّٰهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلٰٓى اَدْبَارِكُمْ
فَتَنْقَلِبُوا خَاسِر۪ينَ ۝

(Mûsâ dedi ki:) “Ey kavmim! Allah’ın size yazdığı mukaddes bölgeye girin. Sakın ardınıza dönmeyin. Yoksa ziyana uğrayanlar olursunuz.”

(Mâide, 5/21)

Kudüs'teki "Hıtta Kapısı": Tövbe Kapısı

وَاِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هٰذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا
وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْۜ وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ۝

Hani, "Şu memlekete girin. Orada dilediğiniz gibi, bol bol yiyin. Kapısından eğilerek tevazu ile girin ve "hıtta!" (Ya Rabbi, hata ettik, bizi affet) deyin ki, biz de sizin hatalarınızı bağışlayalım. İyilik edenlere ise daha da fazlasını vereceğiz" demiştik.

(Bakara, 2/58; A'raf, 7/161)

Filistin: Doğusuyla, Batısıyla Mübarek Yer

وَاَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذ۪ينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشَارِقَ الْاَرْضِ وَمَغَارِبَهَا الَّت۪ي بَارَكْنَا ف۪يهَاۜ وَتَمَّتْ
كَلِمَتُ رَبِّكَ الْحُسْنٰى عَلٰى بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ بِمَا صَبَرُواۜ وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُ وَمَا
كَانُوا يَعْرِشُونَ ۝

Hor görülüp ezilmekte olan kavmi (İsrâiloğulları'nı), toprağına bolluk ve bereket verdiğimiz yerin doğu ve batı taraflarına mirasçı kıldık. Rabbinin İsrâiloğulları'na verdiği güzel söz, onların sabretmeleri karşılığında gerçekleşti. Firavun ve kavminin yaptıklarını ve (özenle kurup) yükselttiklerini yerle bir ettik.

(A'raf, 7/137)

Filistin: Yerleşilecek Güzel Yurt

وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنٖٓي اِسْرَٓائٖلَ مُبَوَّاَ صِدْقٍ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِۚ فَمَا اخْتَلَفُوا حَتّٰى جَٓاءَهُمُ
الْعِلْمُۜ اِنَّ رَبَّكَ يَقْضٖي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فٖيمَا كَانُوا فٖيهِ يَخْتَلِفُونَ ۝

Andolsun, biz İsrâiloğulları'nı çok güzel bir yurda yerleştirdik ve onlara temiz rızıklar verdik. Kendilerine bilgi gelinceye kadar ayrılığa düşmediler. Şüphesiz ki, ayrılığa düşmüş oldukları şeyler hakkında Rabbin kıyamet günü aralarında hükmünü verecektir.

(Yunus, 10/93)

Filistin: Dağıyla, Vadisiyle Mübarek Yer

فَلَمَّٓا اَتٰيهَا نُودِيَ مِنْ شَاطِئِ الْوَادِ الْاَيْمَنِ فِى الْبُقْعَةِ الْمُبَارَكَةِ مِنَ الشَّجَرَةِ
اَنْ يَا مُوسٰٓى اِنّٓى اَنَا اللّٰهُ رَبُّ الْعَالَمٖينَۙ ۝

Mûsâ, ateşin yanına gelince, o mübarek yerdeki vadinin sağ tarafındaki ağaçtan şöyle seslenildi: "Ey Mûsâ! Şüphesiz ben, evet, ben âlemlerin Rabbi olan Allah'ım."

(Kasas, 28/30)

Filistin: Havasıyla, Rüzgarıyla Mübarek Yer

وَلِسُلَيْمٰنَ الرّٖيحَ عَاصِفَةً تَجْرٖى بِاَمْرِهٖٓ اِلَى الْاَرْضِ الَّتٖى بَارَكْنَا فٖيهَاۜ
وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمٖينَ ﴿٨١﴾

Süleyman'ın hizmetine de güçlü esen rüzgârı verdik. Rüzgâr, onun emriyle içinde bereketler yarattığımız yere eser giderdi. Biz, her şeyi hakkıyla bileniz.

(Enbiyâ, 21/81)

Filistin: Güvenle Yaşanılacak Mübarek Yer

وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ الْقُرَى الَّت۪ى بَارَكْنَا ف۪يهَا قُرًى ظَاهِرَةً وَقَدَّرْنَا ف۪يهَا السَّيْرَۜ
س۪يرُوا ف۪يهَا لَيَالِيَ وَاَيَّامًا اٰمِن۪ينَ ۝

Sebe' halkı ile bereketlendirdiğimiz kentler arasına (her biri diğerinden) görülen kentler oluşturduk. Oralarda gidiş gelişi belirledik (seyahati kolaylaştırdık) ve onlara da şöyle dedik: "Oralarda gece gündüz güvenlik içinde dolaşın."

(Sebe, 34/18)

Süleyman Mabedi: Sanatın Zirvesi

قِيلَ لَهَا ادْخُلِى الصَّرْحَۚ فَلَمَّا رَاَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَنْ سَاقَيْهَاۜ قَالَ اِنَّهُ صَرْحٌ مُمَرَّدٌ مِنْ
قَوَارِيرَۜ قَالَتْ رَبِّ اِنّٖى ظَلَمْتُ نَفْسٖى وَاَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمٰنَ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمٖينَ ۟

Ona (Belkıs'a) "köşke gir" denildi. Köşkü görünce onu (zeminini) derin bir su sandı ve eteklerini topladı. Süleyman, ona "Bu, (zemini) billurdan döşenmiş bir köşktür" dedi. Belkıs, "Ey Rabbim! Şüphesiz ben nefsime zulmetmiştim. Şimdi ise Süleyman ile birlikte âlemlerin Rabbi olan Allah'a teslim oldum" dedi.

(Neml, 27/44)

İlk Kıblemiz Mescid-i Aksâ'dan, Mescid-i Haram'a

قَدْ نَرٰى تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِى السَّمَٓاءِۚ فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضٰيهَاۖ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِۜ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُۜ ... ﴿﴾

(Ey Muhammed!) Biz senin çok defa yüzünü göğe doğru çevirip durduğunu (vahiy beklediğini) görüyoruz. (Merak etme) elbette seni, hoşnut olacağın kıbleye çevireceğiz. (Bundan böyle), yüzünü Mescid-i Haram yönüne çevir. (Ey Müslümanlar!) Siz de nerede olursanız olun, (namazda) yüzünüzü hep onun yönüne çevirin.

(Bakara, 2/144)

İlk Kıblemiz, Beyt-i Makdis

عَنِ الْبَرَاءِ بْنِ عَازِبٍ قَالَ: لَمَّا قَدِمَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ الْمَدِينَةَ صَلّٰى نَحْوَ بَيْتِ الْمَقْدِسِ سِتَّةَ أَوْ سَبْعَةَ عَشَرَ شَهْرًا.

Berâ b. Âzib (r.a.) şöyle demiştir: Rasûlullah (s.a.s.) Medîne'ye geldikten sonra on altı ve on yedi ay kadar Beyt-i Makdis'e doğru namaz kıldı.

(Tirmizî, Salat, 138)

Mescid-i Aksâ: Yeryüzünde İnşa Edilen İkinci Mescid

عَنْ أَبِى ذَرٍّ قَالَ: قُلْتُ يَا رَسُولَ اللّٰهِ أَىُّ مَسْجِدٍ وُضِعَ فِى الْأَرْضِ أَوَّلُ؟ قَالَ: اَلْمَسْجِدُ الْحَرَامُ.
قُلْتُ: ثُمَّ أَىٌّ؟ قَالَ: اَلْمَسْجِدُ الْأَقْصٰى. قُلْتُ: كَمْ بَيْنَهُمَا؟ قَالَ: أَرْبَعُونَ سَنَةً.

Ebû Zerr'den rivayet edilmiştir:
Ben: "Yâ Rasûlallah! Yeryüzünde ilk kurulan mescit hangisidir?" dedim. O (s.a.s.): "Mescid-i Haram'dır" buyurdular. "Sonra hangisidir?" dedim. O: "Mescid-i Aksâ'dır" buyurdular. "Bunların arasında ne kadar zaman vardır?" dedim. "Kırk sene" dedi.

(Müslim, Mesâcid 1)

Üç Kutsal Mabedimiz: Mescid-i Nebevî, Mescid-i Haram ve Mescid-i Aksâ

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ -رَضِىَ اللّٰهُ عَنْهُ- عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: لَا تُشَدُّ الرِّحَالُ
إِلَّا إِلٰى ثَلَاثَةِ مَسَاجِدَ مَسْجِدِى هٰذَا وَمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَسْجِدِ الْأَقْصٰى.

Ebû Hüreyre (r.a.) Hz. Peygamber'in şöyle buyurduğunu rivayet etti:
"(Namaz kılıp daha fazla sevap almak için) Ancak şu üç mescide yolculuk yapılabilir: Benim bu mescidime, Mescid-i Haram'a ve Mescid-i Aksâ'ya."

(Müslim, Hac, 511)

Mescid-i Aksâ: Nesillerin Yetişeceği Bereketli Mekan

عَنْ ذِى الْأَصَابِعِ قَالَ: قُلْتُ يَا رَسُولَ اللهِ: إِنِ ابْتُلِينَا بَعْدَكَ بِالْبَقَاءِ أَيْنَ تَأْمُرُنَا؟ قَالَ: عَلَيْكَ
بِبَيْتِ الْمَقْدِسِ فَلَعَلَّهُ أَنْ يَنْشَأَ لَكَ ذُرِّيَّةٌ يَغْدُونَ إِلٰى ذٰلِكَ الْمَسْجِدِ وَيَرُوحُونَ.

Zi'l-Esâbi' (Sevbân b. Yemred) (r.a.) dedi ki: "Yâ Rasûlallah! Şayet biz senden sonraya kalıp sıkıntıya düşecek olursak bizim nereye gitmemizi emredersin?" O (s.a.s.): "Sana Beyt-i Makdis'e gitmeni tavsiye ederim. Umulur ki Allah sana oradaki mescide gidip gelecek nesiller verir."

(Ahmed b. Hanbel, Müsned, 27/190, no: 16632; İbn Sa'd, VII. 296)

عَنْ أَبِى أُمَامَةَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لَا تَزَالُ طَٓائِفَةٌ مِنْ أُمَّتِى عَلَى الْحَقِّ ظَاهِرِينَ لِعَدُوِّهِمْ قَاهِرِينَ لَا يَضُرُّهُمْ مَنْ خَالَفَهُمْ إِلَّا مَا أَصَابَهُمْ مِنْ لَأْوَٓاءَ حَتّٰى يَأْتِيَهُمْ أَمْرُ اللّٰهِ وَهُمْ كَذٰلِكَ قَالُوا: يَا رَسُولَ اللّٰهِ وَأَيْنَ هُمْ؟ قَالَ: بِبَيْتِ الْمَقْدِسِ وَأَكْنَافِ بَيْتِ الْمَقْدِسِ.

Ebû Ümâme (r.anha) Rasûlallah'ın (s.a.s.) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: "Ümmetimden bir topluluk daima hak üzere olacak ve düşmanlarına kesin bir şekilde üstün gelecektir. Allah'ın emri gelinceye dek şiddetli geçim sıkıntısına düşmeleri durumu hariç, muhalefet edenlerin muhalefeti onlara zarar vermeyecektir." "Yâ Rasûlallah! Onlar nerededirler?" dediler. O: "Onlar, Beyt-i Makdis'te ve Beyt-i Makdis'in etrafındadırlar" buyurdu.

(Ahmed b. Hanbel, Müsned, 36/657, no: 22320)

Mescid-i Aksâ: Toplanış ve Diriliş Mekanı

عَنْ مَيْمُونَةَ مَوْلَاةِ النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَتْ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللّٰهِ أَفْتِنَا فِى بَيْتِ الْمَقْدِسِ قَالَ: أَرْضُ الْمَحْشَرِ وَالْمَنْشَرِ ائْتُوهُ فَصَلُّوا فِيهِ فَإِنَّ صَلَاةً فِيهِ كَأَلْفِ صَلَاةٍ فِى غَيْرِهِ. قُلْتُ: أَرَأَيْتَ إِنْ لَمْ أَسْتَطِعْ أَنْ أَتَحَمَّلَ إِلَيْهِ؟ قَالَ: فَتُهْدِى لَهُ زَيْتًا يُسْرَجُ فِيهِ فَمَنْ فَعَلَ ذٰلِكَ فَهُوَ كَمَنْ أَتَاهُ.

Hz. Peygamber'in azatlı hizmetçisi Meymûne (r.anha): "Yâ Rasûlallah! Beyt-i Makdis'e gidip gitmeme hakkında bize ne buyurursunuz?" dedim. Allah Rasûlü: "Orası haşr ve dirilişin gerçekleşeceği yerdir. Gidin ve orada namaz kılın! Çünkü orada kılınan bir vakit namaz, başka yerde kılınan bin vakit namaz gibidir" buyurdu. Ben: "Peki oraya gidecek imkan bulamazsam ne dersiniz?" dedim. O: "Oraya aydınlanmada kullanılmak üzere zeytinyağı gönderirsin. Bunu yapan, oraya gitmiş gibi olur" buyurdu.

(İbn Mâce, İkâme, 196)

Mescid-i Aksâ: Şayet Gidemezsen, Bari Orayla İlgilen

عَنْ مَيْمُونَةَ مَوْلَاةِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهَا قَالَتْ: يَا رَسُولَ اللهِ أَفْتِنَا فِى بَيْتِ الْمَقْدِسِ؟ فَقَالَ: ائْتُوهُ فَصَلُّوا فِيهِ وَكَانَتِ الْبِلَادُ إِذْ ذَاكَ حَرْبًا فَإِنْ لَمْ تَأْتُوهُ وَتُصَلُّوا فِيهِ فَابْعَثُوا بِزَيْتٍ يُسْرَجُ فِى قَنَادِيلِهِ.

Hz. Peygamber'in azatlı hizmetçisi Meymûne (r.anha): "Yâ Rasûlallah! Beyt-i Makdis'e gidip gitmeme hakkında bize ne buyurursunuz?" dedi. Allah Rasûlü: "Gidin ve orada namaz kılın!" diye cevap verir. Fakat o zaman orada (Bizans ile Persler arasında) savaş vardı ve bunu dikkate alan Hz. Peygamber şöyle buyurdu: "Şayet oraya gidemez ve orada namaz kılmazsanız, bari oranın kandillerini aydınlatacak yağ gönderin!" buyurdu."

(Ebû Davûd, Salât 14)

Mescid-i Aksâ: Adak Adanılacak Mübarek Mekan

عَنْ جَابِرِ بْنِ عَبْدِ اللهِ أَنَّ رَجُلاً قَالَ: يَا رَسُولَ اللهِ إِنّى نَذَرْتُ إِنْ فَتَحَ اللهُ عَلَيْكَ أَنْ أُصَلِّىَ فِى بَيْتِ الْمَقْدِسِ فَقَالَ: صَلِّ هَاهُنَا فَأَعَادَ عَلَيْهِ ثَلَاثَ مَرَّاتٍ فَقَالَ النَّبِىُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: فَشَأْنُكَ إِذَنْ.

Câbir b. Abdullah'ın (r.a.) rivayet ettiğine göre bir adam: "Yâ Rasûlallah! Ben, Allah sana fethi nasip ederse Beyt-i Makdis'te namaz kılacağım diye adakta bulundum, ne dersiniz?" dedim. O: "İşte burada kıl!" buyurdu. Adam sözünü üç defa tekrarlayınca Hz. Peygamber: "Öyleyse sen bilirsin (git adağını yerine getir)" buyurdu.

(Dârimî, Nüzûr 4)

Mescid-i Aksâ: Daralana Ferahlık Vadeden Mekan

عَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ أَنَّهُ كَانَ عِنْدَ رَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَهُوَ يَجُودُ بِنَفْسِهِ فَقَالَ: مَالَكَ يَا شَدَّادُ؟ قَالَ: ضَاقَتْ بِيَ الدُّنْيَا فَقَالَ: لَيْسَ عَلَيْكَ إِنَّ الشَّامَ يُفْتَحُ وَيُفْتَحُ بَيْتُ الْمَقْدِسِ فَتَكُونُ أَنْتَ وَوَلَدُكَ أَئِمَّةً فِيهِمْ إِنْ شَاءَ اللهُ.

Şeddâd b. Evs'in (r.a.) anlattığına göre kendisi Rasûlullah'ın (s.a.s.) yanındaydı ve can çekiştirmekteydi. O (s.a.s.): "Ey Şeddâd! Neyin var?" diye sordu. O: "Bana dünya dar geldi!" dedi. O: "Hayır, dünya sana dar gelmeyecek, aksine Suriye bölgesi ve Beyt-i Makdis fethedilecek de inşallah sen ve çocukların oradakilere önderler olacaksınız."

(Taberânî, el-Mu'cemu'l-Kebîr, VII. 289, no: 7162)

Kudüs'ten Yapılan Umre, Kefarettir Günahlara

عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ زَوْجِ النَّبِيِّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
مَنْ أَهَلَّ بِعُمْرَةٍ مِنْ بَيْتِ الْمَقْدِسِ كَانَتْ لَهُ كَفَّارَةً لِمَا قَبْلَهَا مِنَ الذُّنُوبِ.

Hz. Peygamber'in eşi Ümmü Seleme (r.anha) Rasûlullah'ın (s.a.s.) buyurduğunu rivayet etti: "Kim Beyt-i Makdis'ten umre yaparsa, bu onun önceki günahları için kefaret olur."

(İbn Mâce, Menâsik, 49)

Mescid-i Aksâ'daki Hıtta Kapısı, Saygı ve İstiğfar Kapısıdır

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ -رَضِىَ اللّٰهُ عَنْهُ- عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
قِيلَ لِبَنِى إِسْرَائِيلَ: (اُدْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ) فَدَخَلُوا يَزْحَفُونَ عَلٰى أَسْتَاهِهِمْ
فَبَدَّلُوا وَقَالُوا حِطَّةٌ حَبَّةٌ فِى شَعَرَةٍ.

Ebû Hüreyre (r.a.) Hz. Peygamber'in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: İsrâiloğulları'na: "(Beyt-i Makdis) kapısından secde ederek (saygı ile) giriniz ve 'hıtta' = 'Hata (ettik Yâ Rabbi, affet bizi)!' deyiniz" *(Bakara, 2/58)* denildi. Onlar, kalçaları üzerinde sürünerek girdiler ve bu emri değiştirerek (hıtta yerine) 'habbetun fî şearatin' 'Arpadaki tane!' dediler.

(Buhârî, Tefsir, 7/4, Enbiyâ, 28)

Ağlama Duvarı Değil, Burak'ı Bağlama Duvarı

عَنِ ابْنِ بُرَيْدَةَ عَنْ أَبِيهِ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:
لَمَّا انْتَهَيْنَا إِلٰى بَيْتِ الْمَقْدِسِ قَالَ: جِبْرِيلُ بِإِصْبَعِهِ فَخَرَقَ بِهِ الْحَجَرَ وَشَدَّ بِهِ الْبُرَاقَ.

Büreyde'den (r.a.) rivâyete göre, Rasûlullah (s.a.s.) şöyle buyurmuştur:
Beyt-i Makdis'e vardığımızda Cibril parmağıyla kayayı delerek Burak'ı oraya bağladı.

(Tirmizî, Tefsîru'l-Kur'ân, 17)

Mescid-i Aksâ'da Kılınan Namaza Kat Kat Sevap

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: صَلَاةُ الرَّجُلِ فِى بَيْتِهِ بِصَلَاةٍ وَصَلَاتُهُ فِى مَسْجِدِ الْقَبَائِلِ بِخَمْسٍ وَعِشْرِينَ صَلَاةً وَصَلَاتُهُ فِى الْمَسْجِدِ الَّذِى يُجَمَّعُ فِيهِ بِخَمْسِ مِائَةِ صَلَاةٍ وَصَلَاتُهُ فِى الْمَسْجِدِ الْأَقْصٰى بِخَمْسِينَ أَلْفِ صَلَاةٍ وَصَلَاتُهُ فِى مَسْجِدِى بِخَمْسِينَ أَلْفِ صَلَاةٍ وَصَلَاةٌ فِى الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ بِمِائَةِ أَلْفِ صَلَاةٍ.

Enes b. Mâlik'den (r.a.) rivâyet edildiğine göre, Rasûlullah (s.a.s.) şöyle buyurmuştur: "Kişinin evinde kıldığı namaza bir, kabile mescidinde kıldığı namaza yirmi beş, cuma namazı kılınan yerlerde kıldığına da beş yüz namaz sevabı verilir. Mescid-i Aksâ'da kıldığı namaza elli bin; benim mescidimde kıldığı namaza da elli bin; Mescid-i Haram'da kıldığı namaza ise yüz bin namaz sevabı verilir."

(İbn Mâce, İkâme, 198)

Mescid-i Aksâ’da Namaz Kılan, Doğmuş Gibi Olacak Anasından

عَنْ عَبْدِ اللّٰهِ بْنِ عَمْرٍو عَنِ النَّبِيِّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: لَمَّا فَرَغَ سُلَيْمَانُ بْنُ دَاوُدَ مِنْ بِنَاءِ بَيْتِ الْمَقْدِسِ سَأَلَ اللّٰهَ ثَلَاثًا: حُكْمًا يُصَادِفُ حُكْمَهُ وَمُلْكًا لَا يَنْبَغِى لِأَحَدٍ مِنْ بَعْدِهِ وَأَلَّا يَأْتِىَ هٰذَا الْمَسْجِدَ أَحَدٌ لَا يُرِيدُ إِلَّا الصَّلَاةَ فِيهِ إِلَّا خَرَجَ مِنْ ذُنُوبِهِ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ فَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: أَمَّا اثْنَتَانِ فَقَدْ أُعْطِيَهُمَا وَأَرْجُو أَنْ يَكُونَ قَدْ أُعْطِىَ الثَّالِثَةَ.

Abdullah b. Amr (r.a.), Hz. Peygamber’den şöyle rivayet etmiştir: Hz. Dâvud’un oğlu Süleyman (a.s.) Beyt-i Makdis’in binasını bitirince Allah Teâlâ’dan üç dilekte bulundu: 1. “İlâhî hükme uygun bir hüküm verme kudreti; 2. Kendisinden sonra hiç kimseye nasip olmayacak bir mülk ve saltanat; 3. Namaz kılmak için Mescid-i Aksâ’ya gelen kimsenin annesinden doğduğu gün gibi günahlarından çıkması.” Peygamber (s.a.s.) buyurdu ki: “Süleyman’ın (a.s.) dilediği ilk iki şey kendisine verilmiştir. Üçüncü dileğinin de kendisine verilmiş olmasını umarım.” *(İbn Mâce, İkâme, 196)*

Kubbetu’s-Sahra’daki Kaya, Cennettendir

رَافِعَ بْنَ عَمْرٍو الْمُزَنِيَّ قَالَ: سَمِعْتُ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ:
اَلْعَجْوَةُ وَالصَّخْرَةُ مِنَ الْجَنَّةِ.

Râfi’ b. Amr el-Müzenî (r.a.), Rasûlullah’ın (s.a.s.) şöyle buyurduğunu işittim demiştir: “Acve hurması ve (Beyt-i Makdis’deki) kaya, cennettendir.”

(İbn Mâce, Tıb, 8)

Mescid-i Aksâ: Peygamber Dilinde Mesafe Ölçüsü

عَنْ أَبِى سَعِيدٍ الْخُدْرِىِّ أَنَّ النَّبِىَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: إِنَّ لِى حَوْضًا
مَا بَيْنَ الْكَعْبَةِ وَبَيْتِ الْمَقْدِسِ أَبْيَضَ مِثْلَ اللَّبَنِ اٰنِيَتُهُ عَدَدُ النُّجُومِ
وَإِنِّى لَأَكْثَرُ الْأَنْبِيَاءِ تَبَعًا يَوْمَ الْقِيَامَةِ.

Ebû Saîd el-Hudrî (r.a.), Hz. Peygamber'in şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: "Benim (cennette) Kabe ile Beyt-i Makdis arası kadar genişlikte süt gibi beyaz, yıldızlar sayısınca kapları olan bir havuzum vardır. Ve ben, kıyamet günü, peygamberler içerisinde tabiîleri en çok olan kimse olacağım."

(İbn Mâce, Zühd, 36)

Hz. Mûsâ'nın Kabri, Beyt-i Makdis'e Çok Yakın

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ رَضِىَ اللّٰهُ عَنْهُ قَالَ: أُرْسِلَ مَلَكُ الْمَوْتِ إِلٰى مُوسٰى عَلَيْهِمَا السَّلَامَ ... فَسَأَلَ اللّٰهَ أَنْ يُدْنِيَهُ مِنْ الْأَرْضِ الْمُقَدَّسَةِ رَمْيَةً بِحَجَرٍ قَالَ أَبُو هُرَيْرَةَ: فَقَالَ رَسُولُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: لَوْ كُنْتُ ثَمَّ لَأَرَيْتُكُمْ قَبْرَهُ إِلٰى جَانِبِ الطَّرِيقِ تَحْتَ الْكَثِيبِ الْأَحْمَرِ.

Ebu Hüreyre (r.a.) şöyle rivayet etti: "Hz. Mûsâ'ya (a.s.) ölüm meleği gönderildi… O, Allah'dan cesedini mukaddes bölgeye bir taş atımı mesafeye yaklaştırmasını istedi." Ebu Hüreyre Rasûlullah'ın (s.a.s.) şöyle buyurduğunu rivayet etti: "Şayet ben orada olsaydım, size o yoğun kırmızı topraklı bölgede yola yakın yerdeki kabrini size mutlaka gösterirdim."

(Buhârî, Ehâdisü'l-Enbiyâ, 31)

Beyt-i Makdis: Semaya Açılan Pencere

عَنْ حُذَيْفَةَ بْنِ الْيَمَانِ أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: أُتِيتُ بِالْبُرَاقِ وَهُوَ دَابَّةٌ أَبْيَضُ طَوِيلٌ يَضَعُ حَافِرَهُ عِنْدَ مُنْتَهٰى طَرْفِهِ فَلَمْ نُزَايِلْ ظَهْرَهُ أَنَا وَجِبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامَ حَتّٰى أَتَيْتُ بَيْتَ الْمَقْدِسِ فَفُتِحَتْ لَنَا أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَرَأَيْتُ الْجَنَّةَ وَالنَّارَ.

Huzeyfe b. el-Yemân, Rasûlullah'ın (s.a.s.) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: "Bana beyaz, uzun bir binek olan Burak getirildi. Ayağını gözün göreceği en uç noktaya koymaktaydı. Ben ve Cibrîl onun sırtında Beyt-i Makdis'e vardık ve bize semanın kapıları açıldı da ben cenneti ve cehennemi gördüm."

(Ahmed b. Hanbel, Müsned, 38/356, no: 23332)

Mescid-i Aksâ'da Fıtratın Seçilmesi Ve Semaya Geçilmesi

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: أُتِيتُ بِالْبُرَاقِ وَهُوَ دَابَّةٌ أَبْيَضُ طَوِيلٌ فَوْقَ الْحِمَارِ وَدُونَ الْبَغْلِ يَضَعُ حَافِرَهُ عِنْدَ مُنْتَهٰى طَرْفِهِ قَالَ: فَرَكِبْتُهُ حَتّٰى أَتَيْتُ بَيْتَ الْمَقْدِسِ قَالَ: فَرَبَطْتُهُ بِالْحَلْقَةِ الَّتِى يَرْبِطُ بِهِ الْأَنْبِيَاءُ قَالَ: ثُمَّ دَخَلْتُ الْمَسْجِدَ فَصَلَّيْتُ فِيهِ رَكْعَتَيْنِ ثُمَّ خَرَجْتُ فَجَاءَنِى جِبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ بِإِنَاءٍ مِنْ خَمْرٍ وَإِنَاءٍ مِنْ لَبَنٍ فَاخْتَرْتُ اللَّبَنَ فَقَالَ جِبْرِيلُ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: اِخْتَرْتَ الْفِطْرَةَ ثُمَّ عُرِجَ بِنَا إِلَى السَّمَاءِ.

Enes b. Mâlik (r.a.) Rasûlullah'ın (s.a.s.) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: "Bana merkepten büyük, katırdan küçük, beyaz, uzun bir binek olan Burak getirildi. Ayağını gözün göreceği en uç noktaya koymaktaydı. Ona bindim ve Beyt-i Makdis'e vardım. Onu önceki peygamberlerin bağlamış olduğu halkaya bağladım. Sonra mescide girip orada iki rekat namaz kılıp çıktım. Derken bana Cibrîl (a.s.) bir kap şarap ile bir kap süt getirdi. Ben sütü seçtim. Bunun üzerine Cibrîl (a.s.): "Fıtratı seçmiş oldun" dedi ve bizi semaya çıkardı." *(Müslim, Îmân, 259)*

Mescid-i Aksâ'da Fıtrat ve Ümmet

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ قَالَ: أُتِىَ رَسُولُ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَيْلَةَ أُسْرِىَ بِهِ بِقَدَحَيْنِ مِنْ خَمْرٍ وَلَبَنٍ فَنَظَرَ إِلَيْهِمَا فَأَخَذَ اللَّبَنَ فَقَالَ لَهُ جِبْرِيلُ عَلَيْهِ السَّلَامُ: اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذِى هَدَاكَ لِلْفِطْرَةِ لَوْ أَخَذْتَ الْخَمْرَ غَوَتْ أُمَّتُكَ.

Ebû Hüreyre (r.a.) anlatıyor: "Rasûlullah (s.a.s.) İsrâ gecesi götürüldüğünde kendisine birinde şarap diğerinde süt olan iki bardak getirildi. Rasûlullah onlara baktı ve sütü aldı. Bunun üzerine Cibrîl (a.s.), 'Seni fıtrata (insan tabiatına) uygun olanı almaya yönlendiren Allah'a hamdolsun. Eğer şarabı alsaydın ümmetin azgınlaşırdı.' dedi."

(Nesâî, Eşribe, 41)

İsrâ Dönüşü Ümmete Verilen Semavî Hediyeler

عَنْ عَبْدِ اللهِ قَالَ: لَمَّا أُسْرِىَ بِرَسُولِ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ... فَأُعْطِىَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ثَلاَثًا: أُعْطِىَ الصَّلَوَاتِ الْخَمْسَ وَأُعْطِىَ خَوَاتِيمَ سُورَةِ الْبَقَرَةِ وَغُفِرَ لِمَنْ لَمْ يُشْرِكْ بِاللهِ مِنْ أُمَّتِهِ شَيْئًا الْمُقْحِمَاتُ.

Abdullah (b. Mes'ûd) (r.a.) şöyle demiştir: "İsrâ olayı gerçekleştiğinde Rasûlullah'a (s.a.s.) üç şey verilmiştir: 1. Beş vakit namaz verildi; 2. Bakara Sûresi'nin son âyetleri verildi; 3. Ümmetinden Allah'a şirk koşmayanların büyük günahları mağfiret olundu."

(Müslim, Îmân, 279)

İsrâ ve Mirac'da Hz. Peygamber'e Öteler Ötesinden Gösterilenler

عَنْ جَابِرَ بْنَ عَبْدِ اللهِ رَضِىَ اللهُ عَنْهُمَا أَنَّهُ سَمِعَ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَقُولُ: لَمَّا كَذَّبَتْنِى قُرَيْشٌ قُمْتُ فِى الْحِجْرِ فَجَلَا اللهُ لِى بَيْتَ الْمَقْدِسِ فَطَفِقْتُ أُخْبِرُهُمْ عَنْ اٰيَاتِهِ وَأَنَا أَنْظُرُ إِلَيْهِ.

Câbir b. Abdullah'tan (r.a.) nakledildiğine göre, Rasûlullah (s.a.s.) şöyle buyurmuştur: "(İsrâ konusunda) Kureyş beni yalanlayınca Hıcr'de ayağa kalktım ve Allah Beyt-i Makdis'i gözümün önüne getirdi. Ben de ona bakarak özelliklerini Kureyş'e anlatmaya başladım."

(Buhârî, Menâkıbü'l-ensâr, 41)

İsrâ'da Hz. Peygamber'in Gördüğü Peygamberler

عَنْ أَبِى هُرَيْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: لَيْلَةَ أُسْرِىَ بِى وَصَعِدَتْ قَدَمَىَّ وَفِى نُسْخَةٍ وَضَعْتُ قَدَمَىَّ حَيْثُ تُوضَعُ أَقْدَامُ الْأَنْبِيَاءِ مِنْ بَيْتِ الْمَقْدِسِ فَعُرِضَ عَلَىَّ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَالَ: فَإِذَا أَقْرَبُ النَّاسِ بِهِ شَبَهًا عُرْوَةُ بْنُ مَسْعُودٍ وَعُرِضَ عَلَىَّ مُوسٰى فَإِذَا رَجُلٌ ضَرْبٌ مِنَ الرِّجَالِ كَأَنَّهُ مِنْ رِجَالِ شَنُوأَةَ وَعُرِضَ عَلَىَّ إِبْرَاهِيمُ قَالَ فَإِذَا أَقْرَبُ النَّاسِ شَبَهًا بِصَاحِبِكُمْ

Ebu Hüreyre (r.a.) Hz. Peygamber'in şöyle buyurduğunu rivayet etti: "(İsrâ gecesi) yürütüldüğümde ayaklarımı Beyt-i Makdis'te peygamberlerin basmış olduğu yerlere koydum. Derken bana Meryem oğlu İsa arz edildi. Bir de baktım ki o insanlar içinde en çok Urve b. Mes'ud'a benziyor. Sonra bana Mûsâ arz edildi. Gördüm ki o da Yemen'in Ezd-Şenüe kabilesindeki adamlardan bir adama benzemektedir. Ardından da bana İbrahim arz edildi. O da insanlar içinde en çok arkadaşınıza (bana) benzemektedir." *(Ahmed b. Hanbel, Müsned, XVI, 484, no: 10830)*

Kabe'ye de, Mescid-i Aksâ'ya da Arkanı Dönme

عَنْ مَعْقِلِ بْنِ أَبِى مَعْقِلٍ الْأَسَدِيِّ قَالَ: نَهٰى رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنْ نَسْتَقْبِلَ الْقِبْلَتَيْنِ بِبَوْلٍ أَوْ غَائِطٍ.

Ma'kıl b. Ebî Ma'kıl el-Esedî (r.a.) şöyle demiştir: "Rasûlullah (s.a.s.) bize büyük ve küçük abdest bozarken Ka'be'ye ve Beyt-i Makdis'e yönelmeyi yasakladı."

(Ebû Davûd, Tahâre, 4)

Hz. Peygamber'e Gösterilen, Rüya Değil, Gerçeğin Ta Kendisi

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ فِى قَوْلِهِ تَعَالٰى: (وَمَا جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِى أَرَيْنَاكَ إِلاَّ فِتْنَةً لِلنَّاسِ)

قَالَ: هِىَ رُؤْيَا عَيْنٍ أُرِيهَا النَّبِىُّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَيْلَةَ أُسْرِىَ بِهِ إِلٰى بَيْتِ الْمَقْدِسِ.

İbn Abbas (r.a.) şöyle demektedir: "Sana gösterdiğimiz rüyayı ancak insanlar için bir sınama yaptık" *(17 İsrâ 60)* âyetinde sözü edilen "rüya", Beytü'l-Makdis'e yapmış olduğu gece yolculuğunda Hz. Peygamber'e gözü ile gösterilmesidir.

(Tirmizî, Tefsîru'l-Kur'ân, 17, no: 3134)

Allah Rasûlü: Burak'a Binenlerin En Hayırlısı

عَنْ أَنَسٍ أَنَّ النَّبِىَّ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أُتِىَ بِالْبُرَاقِ لَيْلَةَ أُسْرِىَ بِهِ مُلْجَمًا مُسْرَجًا فَاسْتَصْعَبَ عَلَيْهِ فَقَالَ لَهُ جِبْرِيلُ: أَبِمُحَمَّدٍ تَفْعَلُ هٰذَا؟ فَمَا رَكِبَكَ أَحَدٌ أَكْرَمُ عَلَى اللهِ مِنْهُ قَالَ: فَارْفَضَّ عَرَقًا.

Enes b. Mâlik'in (r.a.) anlattığına göre Hz. Peygamber'e (s.a.s.) İsrâ gecesi gemlenmiş ve eğerlenmiş olarak Burak getirildiğinde onun binmesine zorluk çıkardı. Bunun üzerine Cibrîl: "Muhammed'e bu yapılır mı?! Sana Allah katında ondan daha değerli kimse binmemiştir!" deyince (Burak'tan) ter boşandı.

(Tirmizî, Tefsîru'l-Kur'ân, 17, no: 3131)

Mucizeye İnanmayanlara Verilen İbretlik Ders

عَنِ ابْنِ عَبَّاسٍ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: إِنِّى أُسْرِىَ بِىَ اللَّيْلَةَ قَالُوا إِلٰى أَيْنَ؟ قُلْتُ: إِلٰى بَيْتِ الْمَقْدِسِ قَالُوا: ثُمَّ أَصْبَحْتَ بَيْنَ ظَهْرَانَيْنَا؟ قَالَ: نَعَمْ قَالَ: فَمِنْ بَيْنِ مُصَفِّقٍ وَمِنْ بَيْنِ وَاضِعٍ يَدَهُ عَلٰى رَأْسِهِ مُتَعَجِّبًا لِلْكَذِبِ زَعَمَ قَالُوا: وَهَلْ تَسْتَطِيعُ أَنْ تَنْعَتَ لَنَا الْمَسْجِدَ وَفِى الْقَوْمِ مَنْ قَدْ سَافَرَ إِلٰى ذٰلِكَ الْبَلَدِ وَرَأَى الْمَسْجِدَ فَقَالَ رَسُولُ اللهِ صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: فَذَهَبْتُ أَنْعَتُ فَمَا زِلْتُ أَنْعَتُ حَتَّى الْتَبَسَ عَلَىَّ بَعْضُ النَّعْتِ قَالَ: فَجِىءَ بِالْمَسْجِدِ وَأَنَا أَنْظُرُ حَتّٰى وُضِعَ دُونَ دَارِ عِقَالٍ أَوْ عُقَيْلٍ فَنَعَتُّهُ وَأَنَا أَنْظُرُ إِلَيْهِ قَالَ: وَكَانَ مَعَ هٰذَا نَعْتٌ لَمْ أَحْفَظْهُ قَالَ: فَقَالَ الْقَوْمُ: أَمَّا النَّعْتُ فَوَاللهِ لَقَدْ أَصَابَ.

İbn Abbas'ın (r.a.) rivayet ettiğine göre Rasûlullah (s.a.s.) şöyle buyurmuştur: "Ben bu gece götürüldüm." "Nereye?" dediler. O: "Beyt-i Makdis'e" dedi. "Sonra sabahleyin aramıza katıldın, öyle mi?!" dediler. O: "Evet" dedi. (İbn Abbas) dedi ki: Bunun üzerine onun yalan bir iddiada bulunduğuna şaşırarak kimi el çırptı, kimi elini başına koydu. "Peki, bize oradaki mescidi anlatabilir misin?" dediler. Topluluğun içinde o beldeye gitmiş ve mescidi görmüş kimseler vardı. Rasûlullah (s.a.s.) buyurdu ki: "Ben anlatmaya başlamıştım. Derken bazı yerleri karıştırdım. Tam o sırada mescid Ikâl veya Ukayl'ın evinin önüne getirildi ve ben ona bakarak orayı anlattım." (İbn Abbas) dedi ki: Bununla birlikte bir anlatım vardı ama ben ezberlemedim. Sonunda topluluk: "Vallahi doğru anlattı!" dedi. *(Ahmed b. Hanbel, Müsned, V, 28, no: 2819)*

Mescid-i Aksâ: Hz. Peygamber'in, Peygamberlere İmamlık Yaptığı Kutsal Mabed

حَدَّثَنَا أَنَسُ بْنُ مَالِكٍ أَنَّ رَسُولَ اللّٰهِ صَلَّى اللّٰهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ:
دَخَلْتُ بَيْتَ الْمَقْدِسِ فَجُمِعَ لِيَ الْأَنْبِيَاءُ عَلَيْهِمُ السَّلَامُ فَقَدَّمَنِى جِبْرِيلُ حَتّٰى أَمَمْتُهُمْ ثُمَّ
صُعِدَ بِى إِلَى السَّمَاءِ الدُّنْيَا.

Enes b. Mâlik (r.a.) Rasûlullah'ın (s.a.s.) şöyle buyurduğunu rivayet etmiştir: "Beyt-i Makdis'e girdim. Peygamberler (s.a.s.) benim için burada toplandı. Cibrîl beni ileri geçirdi ve onlara imamlık yaptım. Sonra da dünya semasına yükseltildim."

(Nesâî, Salât, 1)